

การมีส่วนร่วมทางการเมือง กับ ประสิทธิภาพในงานของหน่วยงานและน้ำดื่มอ่อนต้าน

นายอونง จังวัฒน์วงศ์

ศูนย์วิทยบริการ
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีสาขาวิชานิติศาสตร์
ภาควิชาการปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นักศึกษาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-314-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15648886

POLITICAL PARTICIPATION AND JOB EFFICIENCY
OF THE GOVERNMENT SAVINGS BANK PERSONNEL

Mr. Anek Chongvatanabandit

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-314-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมทางการเมือง กับ ประสิทธิภาพในงานของพนักงานธนาคารออมสิน
โดย นายเออนก จังวัฒน์ณกิตย์
ภาควิชา การบุคคล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พรศักดิ์ ผ่องแฝ้า

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นิยามนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการวิทยานิพนธ์

.....
.....
(ศาสตราจารย์ จรุณ สุภาพ)
ประธานกรรมการ
อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรศักดิ์ ผ่องแฝ้า)

.....
.....
(ดร. ณัฐรัตน์ ลิ้มมณี)
กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ ลิ้มมณี)

พิมพ์ต้นฉบับที่ด้วยอวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

เงนก จงวัฒนา บล็อกที่ด้วย : การมีส่วนร่วมทางการเมือง กับ ประสิทธิภาพในงานของพนักงานธนาคารออมสิน (POLITICAL PARTICIPATION AND JOB EFFICIENCY OF THE GOVERNMENT SAVINGS BANK) อ. ทปรีกษา : รศ.ดร. พรศักดิ์ ผ่องแฝ้า,
142 หน้า ISBN 974-584-314-8

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการค้นหา คุณลักษณะของความตระหนักรทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของพนักงานธนาคารออมสิน ในฐานะที่เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ และ ความสัมพันธ์ ของความตระหนักรทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และ ประสิทธิภาพในงาน

การศึกษาเรื่องนี้ ใช้การวิจัยแบบสำรวจ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในโครงการ "เปลี่ยนน้ำใจ" ของธนาคารออมสิน 37 สาขา จำนวน 357 คน เมื่อเดือน มกราคม 2537 ผลการวิจัย พบว่า พนักงานธนาคารออมสินโดยภาพรวม มีความตระหนักรทางการเมืองในระดับสูง แต่มี ส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับดี นอกจากนี้ ผลการวิจัยยืนยันว่า คุณลักษณะของความตระหนักรทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญแต่อย่างใด

ผลการวิจัยนี้บ่งชี้ว่า พนักงานธนาคารออมสินที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมาก มีส่วนร่วมทางการเมืองแบบระดม ดัง เช่น ประชุมส่วนมากของประเทศไทย การเมืองยังไม่ใช่สิ่หิวที่แท้จริงของบุคคล เหล่านี้ การเมืองคือสิ่งที่แยกกันจากชีวิตการทำงาน โครงการทางด้านการเมืองการปกครอง น่าจะได้รับ พิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาบุคลากรในองค์การนี้ เพื่อนำบุคคลกลุ่มนี้เข้าสู่กระบวนการทางการเมืองที่เหมาะสมของชาติด่อไป.

ศูนย์วิทยบรหพยากร
มหาลัยกรรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... ภาควิชานโยบาย
สาขาวิชา ..... การปกครอง
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่อคณาจารย์ที่รีบกนร่วม -

C431535 : MAJOR GOVERNMENT

KEY WORD: POLITICAL PARTICIPATION / THE GOVERNMENT SAVINGS BANK

ANEK CHONGVATANABANDIT : POLITICAL PARTICIPATION AND JOB EFFICIENCY
OF THE GOVERNMENT SAVINGS BANK PERSONNEL. THESIS ADVISOR :
ASSO. PROF. PORNTHAK PHONGPHAEW, Ph.D. 142 pp. ISBN 974-584-314-8

The objective of this research is to identify the political awareness and political participation of The Government Savings Bank personnel as public enterprise employees, and the relationships among political awareness, political participation and the working efficiency.

Through the survey research method, the data are collected from samples of 357 employees from 37 branches under the coverage of the Bank's "Piem namjai" project. It is discovered that generally The Government Savings Bank personnel have a high rate of political awareness, but a low one of political participation. Moreover, the political awareness and political participation have no significant relationships with the working efficiency.

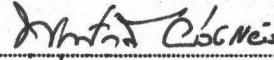
The result of this study indicates that the pattern of political participation found in most of the employees tends to be a mobilized one, like that in majority of common citizens. Politics is not their ways of life. It is separated from their working lives.

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... ภาควิชาร่อง.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา..... ภาควิชาร่อง.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ได้รับความกรุณาอย่างมากจาก ท่านอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พรศักดิ์ ผ่องแพ้ว อาจารย์ที่ได้รับความรู้และคานแนะนำของรักษาในการดำเนินงานวิจัย เป็นอย่างดี ตลอดจนได้ติดตามประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่อง ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถนำเสนอต่อสาธารณะได้ดี ด้วยความสามารถทางวิชาการที่มีความลึกซึ้ง รวมถึงความสามารถในการสื่อสารและนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ ท่านอาจารย์ที่ปรึกษา ดร. พรศักดิ์ ได้แสดงความชื่นชมอย่างมาก ที่ได้รับความกรุณาให้ความรู้และคานแนะนำที่ดีในการดำเนินงาน ผู้วิจัย ขอขอบคุณบรรดาท่านอาจารย์เหล่านี้ด้วย

ในส่วนของพนักงานธนาคารออมสิน ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ในความกรุณาช่วยตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ และได้รับการสนับสนุนด้านการศึกษาเป็นอย่างดีเสมอมาจากการคุณวิจินตน์ ศิริราชติ ผู้จัดการธนาคารออมสินภาค ๑ และคุณแพทญพร ราชติลอก ผู้จัดการธนาคารออมสินสาขาปากเกร็ด และผู้ที่สำคัญยิ่งต่อผู้วิจัยก็คือ คุณพ่อ เสวก และคุณแม่จงกล จังวัฒนบัณฑิตย์ ผู้มีบุญคุณต่อผู้วิจัยมหาศาล ท่านทั้งสองได้ส่งเสริมการศึกษาแก่ผู้วิจัยอย่างเต็มความสามารถ ตลอดจนคุณวินัย จังวัฒนบัณฑิตย์ พี่ชาย และคุณธีระภา จังวัฒนบัณฑิตย์ ภรรยารัก ที่คอยช่วยเหลือด้านต่าง ๆ และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ผู้เขียนขอขอบคุณท่านเหล่านี้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณพ่อ และคุณแม่

ท้ายนี้ขอขอบใจ ลูกๆทั้งหมด จังวัฒนบัณฑิตย์ ที่เป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

นายอونง จังวัฒนบัณฑิตย์

ผู้วิจัย

10 มิถุนายน 2537

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๕
กิตติกรรมประกาศ.....	๖
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่ 1 บทนำ.....	๑
สภาพปัจจุบัน.....	๑
ความสำคัญของปัจจุบัน.....	๘
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๑๒
กรอบความคิดในการวิจัย.....	๑๒
สมมติฐานของการวิจัย.....	๑๓
ขอบเขตของการวิจัย.....	๑๓
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	๑๖
วิธีการวิจัย.....	๑๖
นิยามศัพท์สำคัญ.....	๑๗
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๑๘
การนำเสนอผลการวิจัย.....	๑๘
บทที่ 2 แนวความคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	๒๐
ความตระหนักรทางการเมือง.....	๒๒
การมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	๒๗
การให้บริการ.....	๔๘
บทที่ ๓ ระเบียบวิธีวิจัย.....	๖๑
ประชากรวิจัย.....	๖๑

กสุ่นตัวอย่าง.....	65
เครื่องมือการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความตระหนักและการมีส่วนร่วม ทางการเมือง กับประสิทธิภาพ	
ของงาน.....	78
ความ naï.....	78
ความตระหนักทางการเมืองของพนักงานธนาคารออมสิน.....	78
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานธนาคารออมสิน.....	90
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน.....	98
ความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน.....	103
สรุป.....	105
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	107
อภิรายผลการวิจัย.....	107
ข้อเสนอแนะต่อหัวเรยงาน.....	112
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	115
บรรณานุกรม.....	117
ภาคผนวก.....	122
ผนวก 1 แบบสอบถาม.....	123
ผนวก 2 แบบประเมินประสิทธิภาพในงาน.....	131
ผนวก 3 การทดสอบค่าความสอดคล้องภายใน.....	134
ผนวก 4 การทดสอบความสอดคล้องภายในของมาตรฐาน.....	141
ประวัติผู้เขียน.....	142

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1.1 พนักงานชนาการออมสินในโครงการบริการ เปี่ยมนำใจที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	14
ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างวิจัย จำแนกตามสาขา	66
ตารางที่ 3.2 ภูมิหลังของพนักงานชนาการออมสิน	69
ตารางที่ 3.3 เกณฑ์กำหนดค่าคะแนนในแบบสอบถาม ส่วนที่ 2	72
ตารางที่ 3.4 เกณฑ์กำหนดค่าคะแนนในแบบสอบถาม ส่วนที่ 3	73
ตารางที่ 3.5 เกณฑ์กำหนดค่าคะแนนในแบบประเมินผลประสิทธิภาพในงาน	76
ตารางที่ 4.1 ความตระหนักรทางการเมืองของพนักงานชนาการออมสิน	81
ตารางที่ 4.2 ความตระหนักรทางการเมืองของพนักงานชนาการออมสินจำแนกตามภูมิหลัง	88
ตารางที่ 4.3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานชนาการออมสิน	92
ตารางที่ 4.4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานชนาการออมสินจำแนกตามภูมิหลัง	96
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพในงาน ความตระหนักรทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง	101
ตารางที่ 4.6 สัมพันธ์ระหว่างความตระหนักรทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง กับ ประสิทธิภาพ	104

ศูนย์วิทยบริพัทรอ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

หน้า

รูปที่ 1.1 วงจรอุบัติ์ของการเมืองไทย.....	4
รูปที่ 2.1 การมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	38
รูปที่ 2.2 ลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแบร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบเสรีนิยม.....	43
รูปที่ 2.3 รูปแบบของการพัฒนาแบบเทคโนโลยีดิจิต.....	45
รูปที่ 2.4 รูปแบบการพัฒนาในระบบประชาธิรัฐ.....	46

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย